

Херсонський державний аграрно-економічний університет
Полтавська державна аграрна академія
Федерація аудиторів, бухгалтерів і фінансистів АПК України
Спілка економістів України
ПАТ «Райффайзен банк Аваль»

Збірник тез
Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет – конференції

«СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ
ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ»

12 листопада 2020 року (м. Херсон)

УДК 33(477)

Стратегічні пріоритети розвитку економічної системи України: зб. матеріалів Всеукр. наук. – практ. конф. / за ред. Танклевської Н.С. Херсон : ХДАУ, 2020. 264 с.

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції висвітлюють широкий спектр теоретичних і практичних питань розвитку економіки України. Тематика конференції охоплює питання дослідження сучасного стану економічних відносин та фінансової діяльності суб'єктів господарювання, управлінські та адміністративні аспекти розвитку підприємництва в Україні.

Призначено для науковців, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти, слухачів інститутів підвищення кваліфікації, спеціалістів з економіки та освіти.

© Херсонський державний аграрно-економічний університет, 2020

Ратушна Л.О.- здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня
Бойко Л.О. - к.с-г.н., доцент
Херсонський державний аграрно-економічний університет, м. Херсон

ПРОДУКТИВНІСТЬ ПРАЦІ – ПОКАЗНИК ЕФЕКТИВНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА

Стан і розвиток економіки будь-якої держави в однаковій мірі, як і в цілому всього суспільства, визначається кількістю і складом його населення, його трудовими та творчими можливостями. З усіх економічних ресурсів підприємства найбільш унікальним і найважливішим є людський. Незалежно від того, якими технічними можливостями, організаційними та управлінськими перевагами володіє компанія, вона не може ефективно функціонувати без достатньої кількості робочої сили. Характерно, що на відміну від інших ресурсів підприємства, тільки працівники можуть вимагати від роботодавців зміни умов роботи і оплати, а також співробітники підприємства можуть добровільно відмовлятися від виконання робіт і звільнятися за власним бажанням.

Безперечною умовою прогресу і розвитку підприємства є зростання продуктивності праці, яке полягає в тому, що частка затрат минулої праці - збільшується, але так, що загальна сума праці в кожній одиниці продукту зменшується. Кожне підприємство характеризується певним рівнем продуктивності праці, який може зростати або знижуватися під дією різноманітних факторів. Аналіз рівня продуктивності праці є джерелом для прийняття управлінських рішень з підвищення рентабельності та конкурентоспроможності, технічного і організаційного удосконалення виробництва, управління трудовими ресурсами, визначення цінової політики та інше.

Аналізуючи продуктивність праці на 1 зайнятого в сільськогосподарському виробництві, у постійних цінах 2010 р., грн., можемо

відзначити зростання цього показника у 2018 р. по відношенню до 2014 р., як в Україні на – 37,7%, так і в Херсонській області – 28,8% (табл.1).

Таблиця 1

Продуктивність праці в аграрних підприємствах

(на 1 зайнятого в сільськогосподарському виробництві, у постійних цінах 2010 року; грн.)

	2010 р.	2014 р.	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.
Україна	132680,4	227753,4	223309,9	275317,8	271491,4	313627,3
Херсонська область	134479,7	204270,1	240581,1	258573,6	255844,1	263175,4

У сільському господарстві продуктивність праці, незважаючи на ріст показника у 2014 - 2018 рр., залишається невисокою, в основному, за рахунок низького її рівня у господарствах населення. Продуктивність праці на сільськогосподарських підприємствах не досягає її рівня у промисловості. Причиною таких результатів в економіці України та сільському господарстві зокрема, є технічна та технологічна відсталість вітчизняного виробництва, високий рівень зношеності основних засобів виробництва, недостатні обсяги інвестицій для їх своєчасного оновлення та впровадження інноваційних технологій [1]. Зазначені чинники не тільки знижують продуктивність праці, а й якість сільськогосподарської продукції [2-4].

За рівнем керованості фактори підвищення продуктивності праці можна поділити на дві групи:

- зовнішні - ті, що об'єктивно перебувають за межами впливу підприємства (вимоги чинного законодавства в галузі праці, ринкова інфраструктура, макроструктурні зрушення в економіці країни, забезпеченість країни природними ресурсами тощо);

- внутрішні - ті, на які підприємство може безпосередньо впливати (умови праці, мотивація, організація, управління, інновації тощо) які, звичайно є

індивідуальними для кожного підприємства, враховуючи його можливості, особливості, специфіку та галузь діяльності.

Заходи економічної політики щодо підвищення рівня продуктивності праці в сільському господарстві, насамперед, повинні бути пов'язані з використанням комплексного підходу до розвитку сільських територій та агропромислового комплексу. Село має стати центром економічного розвитку, чому сприяє наявна кон'юнктура на світових ринках [5].

Підвищення продуктивності праці в аграрному секторі економіки України залежить від багатьох чинників, це насамперед, зміцнення матеріально-технічної бази, поглиблення спеціалізації та посилення концентрації сільськогосподарського виробництва, розвиток інфраструктури сільських територій, розробка адекватної політики ціноутворення, що відкриє можливості підвищення рівня реальних доходів працівників аграрних підприємств й сприятиме підвищенню іміджу та престижу роботи в сільському господарстві.

Література

1. Ільчук М.М., Коновал І.А., Дмитрук М.І. Продуктивність праці в аграрному секторі економіки України – основний чинник його розвитку. URL: <file:///C:/Users/Людмила/Downloads/11277-24378-1-SM.pdf>
2. Boiko V., Kwilinski A., Misiuk M., & Boiko L. Competitive advantages of wholesale markets of agricultural products as a type of entrepreneurial activity: the experience of Ukraine and Poland. *Economic Annals-XXI*. 2019. 175(1-2). P. 68-72. DOI: <https://doi.org/10.21003/ea.V175-12>
3. Boiko V. Determinants of development of small and medium enterprises in the region of Kherson [Electronic resource]. *Agricultural and Resource Economics : International Scientific E-Journal*. 2017. Vol. 3. No. 2. P. 22–29. URL: <http://are-journal.com/are/article/view/101/99>

4. Boiko V. Algorithm of developing competitive strategies and the trends of realizing them for agricultural enterprises. ScienceRise. 2016. T. 2, N 1 (19), 30-34. DOI : 10.15587/2313-8416.2016.60349.

5. Кожем'якіна С.М. Процеси підвищення продуктивності праці в сільському господарстві. Ефективна економіка. 2014. № 10. URL: www.economy.nayka.com.ua.

*Рикун Є.В. – здобувач вищої освіти другого(магістерського) рівня
Науковий керівник: Танклевська Н.С. – д.е.н., професор
Херсонський державний аграрно-економічний університет, м. Херсон*

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

Сільське господарство є однією із найважливіших галузей економіки України, ця сфера забезпечує третину загального обсягу валової доданої вартості в державі. Ефективне функціонування аграрного сектору забезпечує продовольчу безпеку України, розвиток зовнішньої та внутрішньої торгівлі, покращення рівня життя українського народу.

Сільськогосподарські підприємства змушені функціонувати в умовах непередбачуваності та невизначеності. Насамперед це обумовлено нестабільністю інфраструктури аграрних ринків, диспаритетом цін, залежністю виробництва від природних умов, що робить його ризиковим. Також істотними характеристиками діяльності виробників продукції є обмеженість землі як основного фактора виробництва, сезонний характер виробництва. Все це обумовлює необхідність формування економічної безпеки сільськогосподарських підприємств [1].

Економічна безпека сільськогосподарського підприємництва відіграє визначальну роль у зміцненні безпеки національної економіки і є передумовою її стабільного розвитку. Існує взаємозалежність між розвитком

<i>Ратушна Л.О., Бойко Л.О.</i> ПРОДУКТИВНІСТЬ ПРАЦІ – ПОКАЗНИК ЕФЕКТИВНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА	187
<i>Рикун Є.В., Танклевська Н.С.</i> ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ	190
<i>Ротаєнко О.В., Танклевська Н.С.</i> ЕКОНОМІЧНА СИСТЕМА СУЧАСНОГО ОСВІТНЬОГО ЗАКЛАДУ	192
<i>Рубцова І.О., Повод Т.М.</i> СУТНІСТЬ І РОЛЬ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ	195
<i>Самонова А. С., Повод Т.М.</i> СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ КАР’ЄРИ ПЕРСОНАЛУ	197
<i>Саприка Р.Р., Бойко Л.О.</i> ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МАЛИХ ТА СЕРЕДНІХ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ	199
<i>Сидорчук Д.І., Боровік Л. В.</i> НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ІНВЕСТУВАННЯ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА	202
<i>Сімоненко Т.Г., Аверчева Н.О.</i> СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ РИНКУ МОЛОКА ТА МОЛОЧНИХ ПРОДУКТІВ В УКРАЇНІ	205
<i>Славін В.Я., Петрова О.О.</i> СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ТОРГОВЕЛЬНИХ МЕРЕЖ	209
<i>Смоленська О.М., Танклевська Н.С.</i> СУТЬ КЕЙС-МЕТОДУ У ВИКЛАДАННІ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН	212
<i>Собкевич О. В.</i> ЩОДО РОЗВИТКУ РЕАЛЬНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	215
<i>Собко І. В., Худолій Л. М.</i> МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ РИНКУ ОСОБОВОГО СТРАХУВАННЯ	218
<i>Соколан О.В., Повод Т.М.</i> НЕОБХІДНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ ЗНИЖЕННЯ РИЗИКІВ У ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ	221
<i>Станкова А.С., Грановська В.Г.</i> СУТНІСТЬ І ЗМІСТ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ СУЧАСНОГО ПІДПРИЄМСТВА	224
<i>Tanklevska N., Rylypenko K.</i> FINANCIAL PLANNING AS A BASIS FOR ENTERPRISES` DEVELOPMENT	228
<i>Терещук О. Л., Арзянцева Д.А.</i> РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТУ КОНТРОЛЮ ВИКОНАННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ В ЗАКЛАДІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ’Я	231

Збірник тез
Всеукраїнської науково-практичної Інтернет - конференції
«Стратегічні пріоритети розвитку економічної системи України»
12 листопада 2020 р.

За редакцією д.е.н., професора Танклевської Н.С.

Технічний редактор – к.е.н., доцент Петрова О.О.

Умовн.друк.арк 11,22

Видається в авторській редакції.

*Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших даних
несуть автори статей.*

*Думки, положення і висновки, висловлені авторами, не обов'язково відображають
позицію редакційної колегії.*

Херсонський державний аграрно-економічний університет
2020 р